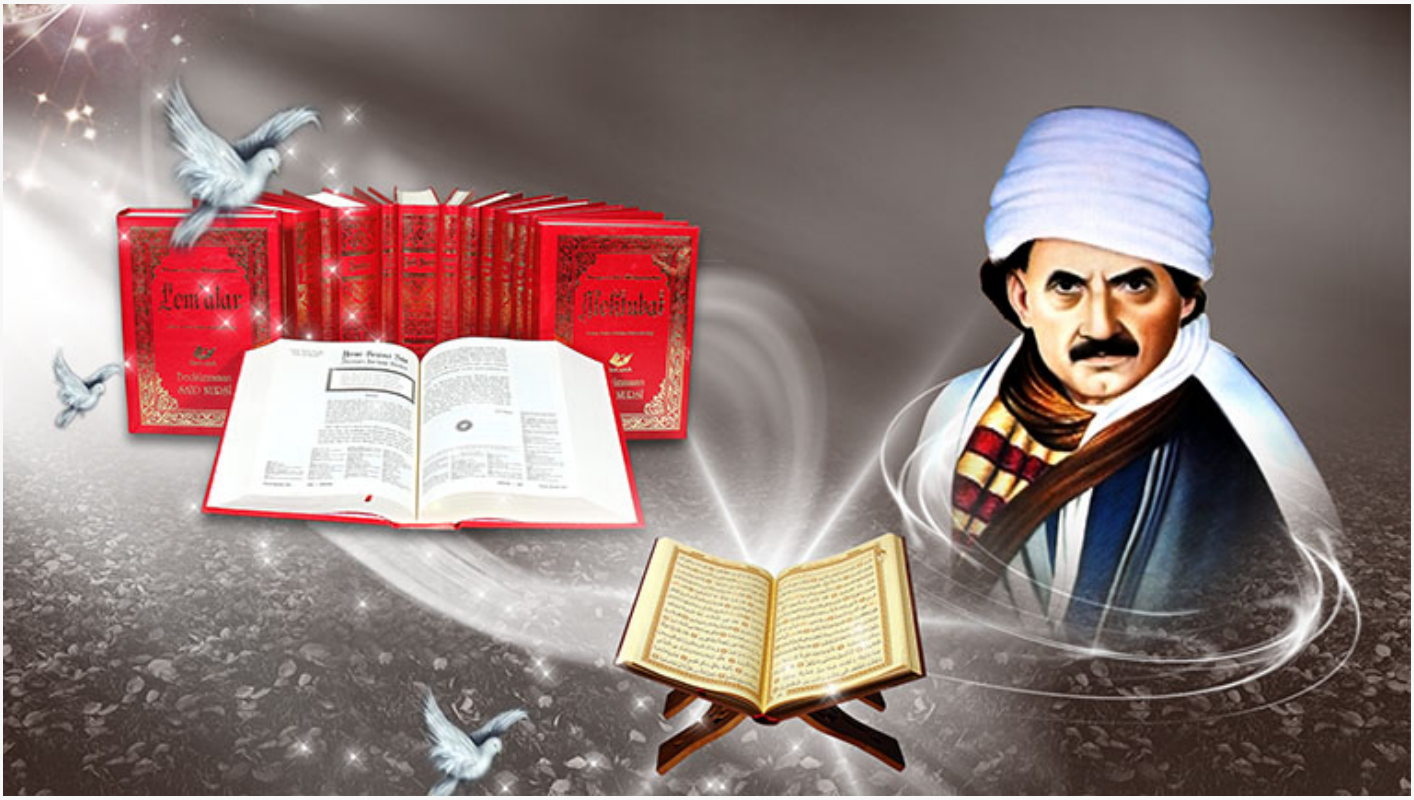
“Risâle-i Nur” adı nereden çıktı?

“Sözler” ve “Risâletü’n-Nur” kelimeleri “Risâle-i Nur”la eşanlamlı olarak kullanılmaktadır. Risâle (ç. resâil) sözlükte, mektup, belli bir konuda yazılmış küçük kitap, broşür ve mecmua, dergi gibi anlamlara gelmektedir.

Bediüzzaman Said Nursî, önce Sözler adı altında yazmaya başladığı eserlerine daha sonra kalbinden gelen bir ilhamla “Risâle-i Nur” adını verdi. Kendisi bu konuda şöyle diyor:
“Bu risâlelerin heyet-i mecmuasına ‘Risâle-i Nur’ ismini verdim. Hakikaten Kur’ân’ın nuruna istinad edildiği için, bu isim vicdanımdan doğmuş. Bunun ilham-ı İlâhî olduğuna bütün imanımla kaniim ve bunları istinsah edenlere ‘Bârekâllah’ dedim. Çünkü iman nurunu başkalarından esirgemeye imkân yoktu.” (Şuâlar, s. 773)
Bediüzzaman bir başka risalede “Risâletü’n-Nur” adı ile ilgili açıklamasını yaparken nurların tevafukuna dikkatimizi çeker:
“Bütün hayatımda Nur kelimesi her yerde bana rast gelmiştir. Ezcümle, karyem Nurs’tur, merhume validemin ismi Nuriye’dir, Nakşî üstadım Seyyid Nur Muhammed’dir, Kadirî üstadım Nureddin. Kur’ân üstadlarımdan Nuri, talebelerimden benimle en ziyade alâkadarı Nur isimli bulunanlardır. Kitaplarımı en ziyade izah ve tenvir eden, nur misâlidir. Kur’ân-ı Hakîm’deki en evvel aklıma, kalbime parlayan ve fikrimi meşgul eden, ‘Allah göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun misâli, bir lâmba yuvası gibidir…’ (Nur Sûresi, 35) âyetidir. Hem hakaik-i İlâhiyede müşkûlâtımın ekserisini halleden Esmâ-i Hüsnâdan Nur ism-i nurânîsidir. Hem Kur’ân’a şiddet-i sevk ve inhisar-ı hizmetim için hususî imamım Zinnûreyn’dir [Hz. Osman]” (Barla Lâhikası, s. 443)
Barla Sıddıklarından Hafız Halid de bir yazısında yukarıdaki sözlere paralel olarak bu eserlere “Risâle-i Nur” adının verilmesini şöyle anlatır:
“Üstadım, kendisi Nur ism-i celîline mazhardır. Bu ism-i şerif, kendileri hakkında bir ism-i âzamdır. Kendi karyesinin ismi Nurs, validesinin ismi Nuriye, Kadirî üstadının ismi Nureddin, Nakşî üstadının ismi Seyyid Nur Muhammed, Kur’ân üstadlarından Hafız Nuri, hizmet-i Kur’âniyede hususî imamı Zinnûreyn; fikrini, kalbini tenvir eden âyet-i Nur olması ve müşkil mesâilini izaha vasıta olan nur temsilâtı gayet kıymettardır. Resâilin mecmûuna Risâle-i Nur tesmiyesi [isimlendirmesi], Nur ismi onun hakkında ism-i âzam olduğunu teyid etmektedir.” (Barla Lahikası, s. 244)
Yine Bediüzzaman “Birinci Şua”da Risâle-i Nur adının verilişinin on altı sebebi olduğunu ve bunlardan birincisinin de Nur âyeti olduğunu açıklamaktadır. (Bkz. Şualar, s. 1055-1065)
Üstad, Ali Ulvi Kurucu’nun dediği gibi, “sohbet ve teliflerinde, kendine bir ‘Kutbü’l-Arifîn’ ve bir ‘Gavsü’l-Vasılîn’ süsü vermediği için, gönüller ona pek çabuk ısınmış, onu tertemiz bir samimiyetle sevmiş ve derhal ulvî gâyesini

benimsemiştir.”
Bediüzzaman, özel hayatında gâyet halîm selîm ve son derece mütevazıdır. Bir ferdi değil, hiçbir zerreyi incitmemek için azamî fedakârlıklar gösterir. Sayısız zahmet ve meşakkatlere, ıztırap ve mahkûmiyetlere katlanır—fakat îmanına, Kur’ân’ına dokunulmamak şartıyla.
Başta Sözler, Mektubat ve Lem’aların bir kısmı olmak üzere Risâle-i Nur eserleri yazılmaya başlandı. Bediüzzaman Barla’da kaldığı sekiz sene içinde Nur risalelerinin dörtte üçünü tamamlamıştır. Eserlerin bir kısmını müellif kendi kalemiyle yazmış, bir kısmını da Şamlı Hafız Tevfik, Hafız Halid ve Muallim Galip Bey gibi kâtiplere yazdırmıştır.
Kısa sürede Nur dairesine yakın köylerden sahipler, naşirler çıkmaya başladı ve Nur halkası genişledi. İşte onlardan birisi de “Nur fabrikası sahibi” unvanı ile meşhur, Isparta’nın İslamköyü kasabasından Hafız Ali Efendi de Üstad Barla’da iken talebe olmuş; aşkla, şevkle, gayretle Nur risalelerini yazıp çoğaltmakla, Kur’ân ve iman hizmetinin nurlu dairesinde büyük bir rükün olma şerefine nail olmuş ve saff-ı evvellerinin mümtaz simalarından birisi olmuştur.
Merhum Ali Ulvi Kurucu, Tarihçe-i Hayat’a yazdığı önsözü şu cümlelerle bitirmektedir:
“Risâle-i Nur külliyatı, Kur’ân-ı Kerîm’in cihanşümûl bahçesinden derilen bir gül demetidir. Binaenaleyh, onda o mübarek ve İlâhî bahçenin nûru, havası, ziyası ve kokusu vardır.
Rûhun, bu ihtiyacını söyler akan sular,
Kur’ân’a, her zaman, beşerin ihtiyacı var.” (Tarihçe-i Hayat, s. 38)
Risâlelere verilen isimler de yazarında olduğu gibi tevazuyu ve mahviyetkârlığı ifade etmektedir: Sözler, Mektubat (mektuplar), Lem’alar (parıltılar), Şualar (ışınlar), Lâhikalar (ekler).
Risâle-i Nur Külliyatı, on beş büyük risâleden (kitaptan) oluşmaktadır.